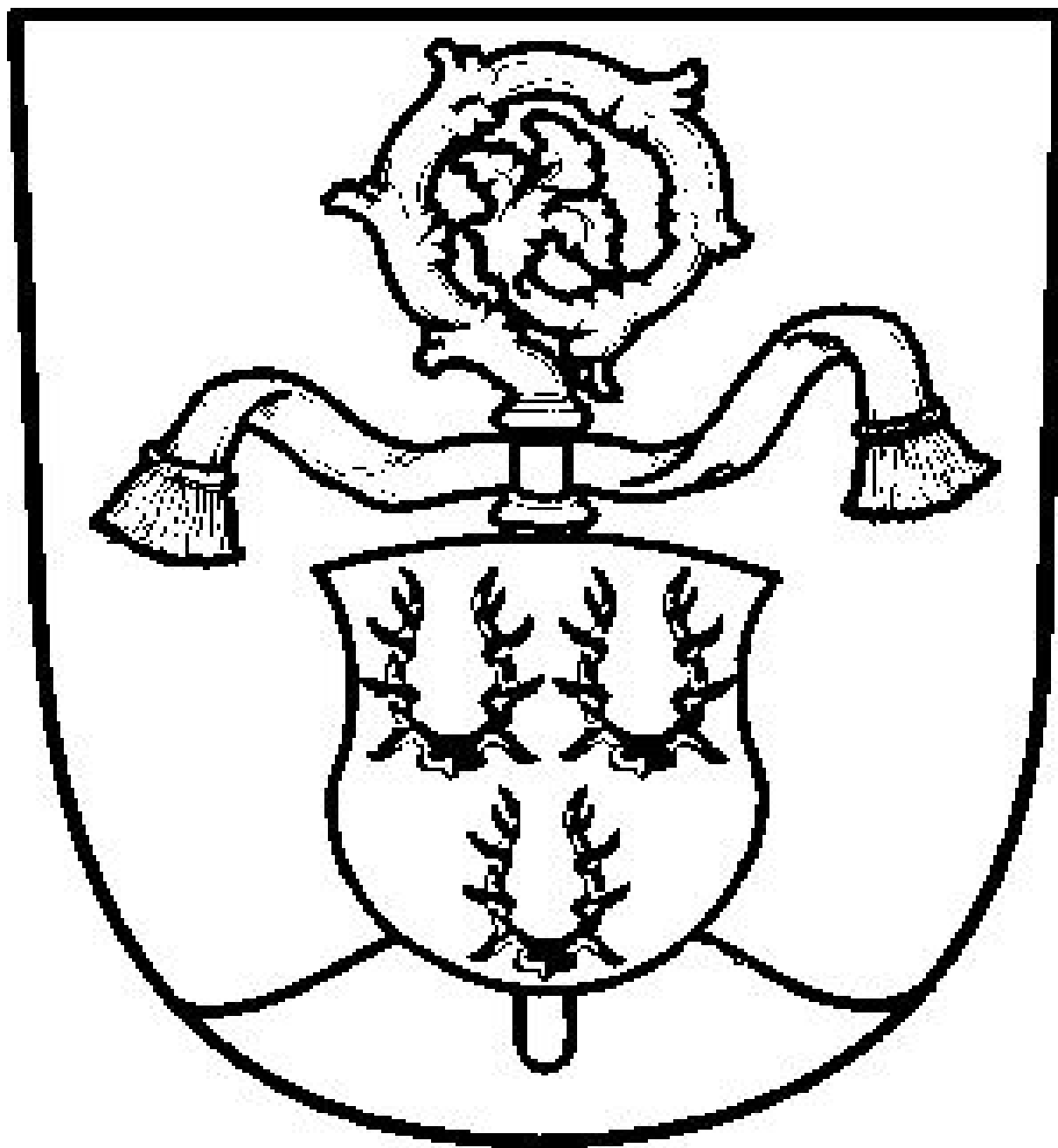

DĚPOLTOVICKÉ LISTY

Číslo 1

2020

leden - únor

Vydává obec Děpoltovice reg.č. RK 697/99 – 10

Redakce: Jaroslav Kareš

Počet výtisků: 110 ks

Co se událo v prosinci 2019

V neděli 1. prosince byl zahájen adventní čas rozsvícením vánočního stromu. Sešli jsme se u Společenského domu, kde pan starosta podával svažené víno a paní místostarostka domácí perníčky, slané pečivo a jednohubky. Děti psaly přání Ježíškovi a vhažovaly je do schránky Ježíškova pošta. Po tomto občerstvení jsme společně přešli k ozdobenému vánočnímu stromu a při poslechu koled čekali na jeho rozsvícení. Přesně v 17:00 hodin pan starosta strom rozzářil.

O týden později – 7. prosince v 15:00 hodin začala ve Společenském domě obce Děpoltovice Mikulášská besídka pro naše nejmenší. Zvláště pro ně zahrálo karlovarské divadlo pohádku O kapříku Vénovi. Po ukončení pohádky herci společně s dětmi postavili živý betlém a seznámili je s tradicemi patřícími k Vánocům. Poté děti očekávaly příchod Mikuláše, čerta a anděla. Jako každý rok, tak i v tom letošním slibovaly děti, že už budou hodné, poslušné a školáci, že se budou dobře učit. Uvidíme, kolik provinění bude zapsáno v Pekelné knize hříchů. Během besídky si mohly děti i jejich doprovod občerstvit pohoštěním, které připravily místní maminky a babičky, kterým za to moc děkujeme.

Po skončení besídky byl pro všechny občany připravený adventní koncert v kostele sv. Michaela. Provedl ho Merklínský pěvecký sbor, jenž nás svými vánočními písněmi navnadil na tu správnou vánoční atmosféru.

Třetí adventní neděle byla věnována našim nejstarším občanům. Předvánoční posezení se seniory se vydařilo. Naši nejváženější občané poseděli při sklence svaženého vína, chlebiček a zákusků, aby si společně popovídali. Atmosféru nedělního odpoledne jim zpestřila hudební skupina Toník Pech a jeho Old Boys. Pan starosta všem popřál nejen krásný vánoční čas, ale také krásný celý rok 2020. Pan Zdeněk Zelenka z chatové oblasti Nivy popřál celému zastupitelstvu obce rovněž dobrý rok 2020 a poděkoval představitelům obce za opravu komunikace z Mezirolí, vedoucí do rekreační oblasti.

A tak rok 2019 skončil, všem občanům i sponzorům, kteří pomáhají obci při zajišťování jejích akcí patří velké poděkování.

Rok 2020 začal a kulturní akce obce i místních spolků budou pokračovat i v tomto roce. Těšíme se a přejeme si, aby účast na nich byla velká a potěšila všechny zúčastněné.

Přejeme všem rok 2020 plný radosti, porozumění a pokud možno pevné zdraví.

Starosta obce Jiří Štikar, místostarostka Štěpánka Luxíková, a zastupitelé obce Pavel Hnízdil, Jaroslav Kareš, Jan Kubernát, Oldřich Pospěch, Jana Vičanová a zaměstnanci obecního úřadu Karolína Guregová a Kateřina Bláhová

ROZPOČET OBCE DĚPOLTovice NA ROK 2020		
Příjmy	Položka	Kč
Daňové	1xxx	6 943 547
Nedaňové	2xxx	474 000
Kapitálové	3xxx	60 000
Přijaté transfery	4112	82 000
Příjmy celkem		7 559 547
Výdaje		
Investice a opravy	x	2 287 547
Provozní výdaje	5xxx	5 272 000
Z toho TJ Děpoltovice	5222	80 000
Výdaje celkem		7 559 547
Saldo rozpočtu (příjmy – výdaje)		0
Financování		
Zdroje z minulých let	8115	-
Dlouhodobý úvěr	8123	-
Financování celkem		-
Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněné na Internetu viz https://monitor.statnipokladna.cz		

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU OBCE DĚPOLTovice				
	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2021 výhled	2022 výhled
1	1+2+3+4	Příjmy celkem	7 786 000 Kč	8 019 000 Kč
2	5+6	Výdaje celkem	5 430 000 Kč	5 593 000 Kč
3		Saldo příjmů a výdajů	2 356 000 Kč	2 426 000 Kč
5	rozvaha	Dlouhodobé závazky	-	-
6	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky	160 000 Kč	160 000 Kč
7	*	Zbývá na cíle, vč. reprodukce majetku po úhradě přijatých závazků (bez rezerv, přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů	2 356 000 Kč	2 426 000 Kč

Obecně závazná vyhláška obce Děpoltovice č. 1/2019

Zastupitelstvo obce Děpoltovice na svém zasedání dne 4.12.2019 vydalo obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích č. 1/2019

OZV se týká těchto poplatků:

- a) Poplatek ze psů
- b) Poplatek z pobytu
- c) Poplatek za užívání veřejného prostranství
- d) Poplatek ze vstupného
- e) Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí obce

Správcem poplatků je obecní úřad Děpoltovice.

Plné znění Obecně závazné vyhlášky obce Děpoltovice č. 1/2019 najdete na webových stránkách obce – www.obecdepoltovice.cz a k nahlédnutí je rovněž na obecním úřadě Děpoltovice.

Mobilní aplikace V OBRAZE

Informace z webu obce do mobilního telefonu občana

App Store

Google play

Mobilní aplikace „V OBRAZE“ vám zajistí aktuální informace z našeho úřadu ve vašem mobilním telefonu. Prostřednictvím mobilní aplikace nyní můžete být informováni o aktuálním dění z naší obce, dozvíte se včas o pořádaných akcích, můžete si prohlédnout nové

fotografie nebo různé dokumenty.

Stahujte zdarma na Google play nebo App Store

Kácení stromů na vaší zahradě

Můžete na své zahradě porazit jakýkoli strom nebo tato činnost podléhá povolením ze strany úřadů? Jaké podmínky musí být splněny pro bezpečné odstranění stromů a kdy si můžete zadělat na problémy? Budete k tomu potřebovat výpis z katastru nemovitostí? A jaké nástroje je vhodné použít? Neohrozíte tak stavení svého souseda?

Na kácení stromů skutečně existují určitá zákonná omezení. A tato omezení jsou různá pro ovocné stromy a ostatní dřeviny. Chystáte-li se pokácet ovocný strom, pak jedině, co musíte zjistit, je to, zda je váš pozemek kvalifikován jako zahrada. Pokud ano, máte vyhráno a na pokácení ovocného stromu nepotřebujete žádné jiné povolení. Jestliže ale ovocný strom leží na lesním pozemku, bez povolení se bohužel neobejdete. Rozhodující je zápis v katastru nemovitostí.

Mnohem problematičtější je pokácení jiných než ovocných dřevin na pozemku. Zde už není rozhodující typ pozemku, ale obvod kmene. Pokud je obvod kmene stromu, který chcete pokácet větší než 80 cm měřených ve výšce 1,30 metru nad zemí, budete potřebovat povolení. Povolení získáte na příslušném obecním úřadě.

Strom nacházející se ve volné prostranství lze pokácet i bez výjimečných znalostí. Stačí umět zacházet s motorovou pilou. Pokud se strom nachází poblíž stavení, el. vedení, plotu či jiných prvků v zahradě, je lepší zavolat si pomoc profesionálů.

KV Medic s.r.o.

Ordinace praktického lékaře pro dospělé

MUDr. Milena Skuhrová

Dělnická 932/5, 360 05 Karlovy Vary

Tel.: 353 567 403

E-mail: kvmedic@seznam.cz

Web: www.kvmedic.cz

Ordinační hodiny

Pondělí	7:00 - 8:00 odběry krve	8:00 -11:00 akutní, kontroly, konzultace	11:00 -13:00 pouze pro objednané
Úterý	7:00 - 8:00 odběry krve	8:00 -11:00 akutní, kontroly, konzultace	11:00 -13:00 pouze pro objednané
Středa	-	12:00 -15:00 akutní, kontroly, konzultace	15:00 -18:00 pouze pro objednané
Čtvrtek	7:00 - 8:00 odběry krve	8:00 - 11:00 akutní, kontroly, konzultace	11:00 - 13:00 pouze pro objednané
Pátek	7:00 - 8:00 odběry krve	8:00 -11:00 akutní, kontroly, konzultace	11:00 - 13:00 pouze pro objednané

Prostřednictvím výše uvedeného E-mailu lze provádět objednávku léků.

Má to smysl, třídíte odpad!

- ✚ 29 km² přírody bylo v loňském roce zachráněno právě díky třídění odpadu. Dosáhlo se toho tím, že se zrecyklovalo a znovu využilo 71 % celkové produkce obalových materiálů! Recyklát pak při výrobě nových výrobků nahradil přírodní zdroje, které se pak nemusely vytěžit. Tím se také podařilo snížit zátěž životního prostředí, protože díky třídění odpadu je v atmosféře o zhruba 879 000 tun CO₂ ekv. méně.
- ✚ 2 226 973 stromů nebylo v lese zbytečně pokáceno právě díky tomu, že se vytrídilo zhruba 555 000 tun papíru! 1 tuna vytríděného papíru dokáže uspořit až 2 tuny dřeva. Česká domácnost v minulém roce vytrídila skoro 49 kilogramů papíru a celková míra recyklace papírových obalů dosáhla 85 %. Díky tomu se třeba noviny tisknou na papír, který je až z 98 % recyklovaný.
- ✚ Lidé, kteří odpady třídí, nepatří mezi menšinu. Naopak! Již 73 % obyvatel České republiky aktivně třídí odpad. Od roku 2 000 se tak řady aktivních třídíčů rozšířily o 35 %. Podle údajů evropského statistického úřadu Eurostat se Česká republika v míře recyklace obalových odpadů drží v rámci Evropy na špici. V průměru vytrídila v loňském roce každá česká domácnost zhruba 49 kilogramů papíru, 32 kilogramů plastů a 30 kilogramů skla. Dohromady se pak podařilo zrecyklovat 71 % celkové produkce obalových materiálů.
- ✚ Průměrná vzdálenost ke kontejnerům na tříděný odpad se každoročně snižuje. Zatímco v minulé dekádě bylo ambiciózním cílem přiblížit kontejnery na 200 metrů, nyní je to pouhých 91 metrů. K barevným nádobám nám tak průměrně stačí pouhé dvě minuty volné chůze. Je to dáno stále se zvyšujícím počtem barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad, kterých je aktuálně v celé ČR k dispozici přes 413 000. Díky tomu má možnost třídít již 10,5 milionů obyvatel!

Ukládání odpadu ve Sběrném dvoře AVE Nejedek

Obec Děpoltovice uzavřela s firmou AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. dodatek smlouvy o dílo – O ZAJIŠTĚNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ podle které mohou trvale žijící obyvatelé v obci Děpoltovice a Nivy zdarma ukládat tyto druhy odpadu:

pneumatiky (osobní, bez disku), směsný komunální odpad, objemný odpad, elektrozařízení – zpětný odběr, motorové a mazací oleje, obaly obsahující nebezpečné látky, absorpční činidla, filtrační materiály, olejové filtry

STRÁNKY HASIČŮ

Hasiči radí: bude zima, bude mráz ...

- Dodržujte lhůty kontrol a čištění spalinové cesty. Plynová topidla nechejte prověřit minimálně jednou ročně
- Správně vycištěným a seřízeným topidlem se spalinovou cestou výrazně uspoříte při spotřebě paliva
- Zkontrolujte celistvost a neporušenost spalinové cesty, aby z ní neunikaly spaliny do místností
- Pod a kolem topidla na tuhá paliva zajistěte nehořlavou podlahu nebo podložku

- Topte vhodným palivem, pálení odpadu výrazně snižuje životnost topidla
- Pozor na popel, i zdánlivě vychladlý popel může způsobit požár. Vždy jej skladujte v nehořlavých nádobách, mimo ostatní domovní odpad
- Při instalaci a údržbě topidla dodržujte návod výrobce
- Dodržujte bezpečné vzdálenosti hořlavých předmětů od topidla a spalinové cesty
- Zkontrolujte prostupy spalinové cesty přes hořlavé konstrukce (stěny, stropy, střechy)
- Pro všechny typy topidel zajistěte dostatečný přívod vzduchu
- Netopte vlhkým dřevem, dochází pak k rychlému zarůstání spalinové cesty
- Topidla na tuhá paliva nezapalujte za pomoci vysoce hořlavých kapalin, např. benzínu, v těchto případech dochází k závažným popálením
- Nesušte oděvy a jiné textilie nad topidly na tuhá paliva

I

STRÁNKY TJ DĚPOLTovice

Statistika střelců TJ Děpoltovice - podzimní část soutěže 2019 / 2020

1.	Ondřej Čech	13
	Pavel Bičaník	13
2.	Roman Ruber	10
3.	Jindřich Pachta	8
4.	Jakub Slejška	4
5.	Marcel Verebely	4
6.	Jan Šiler	4
7.	David Trefil	2
8.	Dominik Javorský	1
9.	Matěj Čech	1
10.	Martin Valta	1

Tabulka celkem

	KLUB	Z	V	R	P	S	B	P+	P-
1.	TJ Sokol Štědrá	14	12	0	2	65:25	34	2	0
2.	TJ Děpoltovice	14	11	0	3	61:21	34	0	1
3.	TJ Karlovy Vary-Dvory	14	11	0	3	57:18	34	0	1
4.	SC Stanovice	14	10	0	4	43:20	31	0	1
5.	FK SMB Bočov B	14	10	0	4	46:23	30	0	0
6.	FK Nová Role B	14	7	0	7	34:33	22	0	1
7.	TJ Slávia Krásné Údolí	14	7	0	7	31:41	20	1	0
8.	TJ Potůčky	14	6	0	8	37:40	19	0	1
9.	TJ SK Kyselka	14	6	0	8	29:38	19	0	1
10.	TJ Olympie Hroznětín B	14	6	0	8	24:40	17	1	0
11.	FC Nové Hamry	14	6	0	8	22:40	17	2	1
12.	TJ Počerny	14	6	0	8	25:36	16	2	0
13.	TJ Sokol Sadov	14	5	0	9	38:45	15	0	0
14.	TJ Sokol Hájek	14	4	0	10	24:53	13	0	1
15.	TJ Budoucnost Otročin	14	3	0	11	17:45	8	1	0
16.	TJ RZ Abertamy	14	2	0	12	20:55	7	0	1

Rozpis utkání Karlovy Vary 2019 A2A – III. třída mužů

15. kolo **TJ Děpolovice** – TJ Olympie Hroznětín B Pá 01.05.2020 od 16:30
Předehráno utkání TJ Karlovy Vary-Dvory – SK Kyselka 5:0 (2:0)

29. kolo	TJ Děpolovice – TJ Potůčky	Ne 15.03. 2020 od 15:00
16. kolo	TJ Děpolovice – FC Nové Hamry	Ne 22.03. 2020 od 15:00
17. kolo	TJ Slávia Krásné Údolí – TJ Děpolovice	So 28.03. 2020 od 15:00
18. kolo	TJ Děpolovice – TJ SK Kyselka	Ne 05.04. 2020 od 16:30
19. kolo	TJ Počerny – TJ Děpolovice	So 11.04. 2020 od 14:00
20. kolo	TJ Děpolovice – TJ Karlovy Vary-Dvory	Ne 19.04. 2020 od 16:30
21. kolo	TJ Sokol Hájek – TJ Děpolovice	So 25.04. 2020 od 14:00
22. kolo	TJ Děpolovice – TJ Sokol Sadov	Ne 03.05. 2020 od 16:30
30. kolo	TJ Olympie Hroznětín B – TJ Děpolovice	Pá 08.05. 2020 od 17:00
23. kolo	TJ Děpolovice – TJ Sokol Štědrá	Ne 10.05. 2020 od 16:30
24. kolo	TJ Budoucnost Otročin – TJ Děpolovice	Ne 17.05. 2020 od 14:00
25. kolo	TJ Děpolovice – FK Nová Role B	Ne 24.05. 2020 od 16:30
26. kolo	FK SMB Bočov B – TJ Děpolovice	Ne 31.05. 2020 od 15:00
27. kolo	TJ Děpolovice – SC Stanovice	Ne 07.06. 2020 od 16:30
28. kolo	TJ RZ Abertamy – TJ Děpolovice	So 13.06. 2020 od 17:00

O ZANIKLÝCH DOMÁCÍCH VÝROBÁCH V KRUŠNOHOŘÍ

Historie průmyslu, řemesel a domácích výrob na Karlovarsku a najmě v Krušnohoří má pro současného zájemce o její detailní poznání ještě mnoho bílých míst. Tématem se pro jeho rozsáhlost, složitost a obrovský rozptyl relevantních pramenů dosud nikdo systematicky nezabýval, ani před rokem 1945, ani po něm.

Obyvatelstvo Krušnohoří po staletí trpělo nedostatkem pracovních příležitostí. Obzvláště výrazně vyvstal tento závažný sociální problém po úpadku hornictví v 17. století, zejména pak po skončení třicetileté války. Následkem tehdejší hospodářské recese byla velice nízká životní úroveň a shánka po nových zdrojích obživy. Díky tomu v Krušnohoří postupně vznikala celá řada trvalých i příležitostných domácích rukodělných výrob a živností, někdy velice specifického až kuriózního charakteru (paličkování krajek, výroba dřevěných hraček, lžic, hudebních nástrojů, hřebíků, přezek a prýmků, krabic, barev, šití punčoch a rukavic, zhotovování hřebenu, kartáčů, knoflíků aj.). Následující řádky přinášejí stručný přehled některých starých domácích výrob a živností provozovaných hlavně v západním Krušnohoří v časovém rozmezí od 17. do 20. století. Většina těchto výrob zanikla v důsledku tovární velkovýroby v 19. století. Některé z nich se ve 20. století transformovaly z původní domácí ruční výroby na výrobu částečně či plně strojovou (krajkářství, rukavičkářství aj.)

K nejstarším domácím výrobám v regionu patřily výroby kovozpracující, které se v Krušnohoří uplatnily již od středověku a zejména pak v 15. a 16. století v souvislosti s hornickou činností. Do okruhu těchto výrob patřily drátovny, hamry na výrobu plechu, dílny na zpracování mosazi, výrobní mosazného drátu, cínařství, nožířství, výroba pušek a bajonetů, výroba lžic, plechových zrcadel, hřebíků, řetězů a produkce chemikálií pro důlní a hutní průmysl. Tzv. plechové hamry byly v 19. století zmodernizovány, staly se z nich válcovny plechů. Drátovny zanikly již v průběhu 19. století, mnohé se proměnily v továrny na jehly a hřebíky.

Výroba lžící

Z kovo zpracujících výrob si nejprve všimneme specifické výroby lžící. V roce 1756 vyšel spis o všech průmyslových odvětvích a domácích výrobcích v českých zemích. V něm se ještě výroba lžící neuvádí, v jiných pracích je však zmiňována již po třicetileté válce.

Výrobci lžic se uvádějí ve zprávě z roku 1786 v kraji Loketském a Žateckém a nikde jinde v Čechách. V 19. století se lžice v regionu Krušných hor vyráběly hlavně

v okresech Nejdek a Horní Blatná. Centrem výroby byla Horní Blatná. Jednotlivé kovářské dílny pracovaly v Abertamech, Nových Hamrech, Nejdku, Milířích, Rotavě, Jindřichovicích, Bernově, Mlýnské aj. Kolem roku 1860 zaměstnávala výroba lžic v Krušných

horách kolem 680 dělníků. Jejich pracovní proces byl rozčleněn a zahrnoval součinnost následujících profesí:

Kovář – dal surovému železu hrubý tvar lžice

Tzv. Schwarzmacher – nůžkami vykrajoval přesné tvary lžice a hloubil tzv. „larvy“ (náběrky)

Pilníkář – opilovával „larvy“ i držátka lžící

Leštič – lžice mořil, leptal a leštil

Pocínovač – lžici pocínoval

Nejlépe byli placeni kováři a pocínovači pro velkou namáhavost a umnost své práce. Výrobci lžic mnohdy pracovali jen přes zimu, neboť v létě museli zaopatřit polní práce. Ceny lžic se pohybovaly kolem 30 zlatých za 100 tuctů lžic (1200 lžic). Výrobní sortiment zahrnoval přibližně 30 druhů lžic. Z jednoho metrického centu (100 kg) surového železa se zhotovilo zpravidla asi 1200 polévkových lžic. Export lžic směřoval hlavně do Maďarska, Haliče, ale také do Tyrolska. Vývoz do Ruska ztroskotával na vysokých clech.

Povězme si stručně o lžíčářství na Nejdecku. Podle regionálního písemnictví zde spadají jeho počátky údajně do poloviny 17. století. Velkého rozšíření však doznalo místní lžíčářství až v 19. století. Produkce dřevěných lžic byla nízká, převažovala lžic ze železa a cínu. Suroviny se získávaly z válcoven plechu v Nejdku a Rotavě. U mnohých stavení vznikly přístavbou malé kovárny, vlastní výroby. Nejdecký kronikář Pilz např. udává, že roku 1826 bylo v samotném Nejdku 7 kovářů lžic, kteří dodávali pocínované zboží. Pracovali hlavně v zimě. Výrobu zpravidla obstarával hospodář s jedním, maximálně s dvěma pomocníky. Hotové výrobky se vesměs distribuovaly jen v úzkém lokálním rámci podomním obchodem. Odbyt byl proto poměrně nízký. Roku 1884 pracovalo na širším Nejdecku celkem 28 malovýrobců lžic v obcích Bernov, Lužec, Milíře, Nejdek, Nové Hamry, Horní Blatná, Abertamy a Potůčky.

V průběhu druhé poloviny 19. století došlo i na Nejdecku k postupnému zatlačování domácích výrobců tovární velkoprodukcí, jež byla levnější a měla vlivem železnice široký odbyt včetně zahraničních trhů. Tomu namohli drobní domkáři konkurovat. Již v 90. letech došlo k neodvratnému zániku rukodělného kování lžic, čímž přišlo v regionu mnoho lidí o skrovnou existenční jistotu. Tovární velkovýroba lžic se v pohoří udržela až do období tzv první republiky. Největším provozem byla firma Kolb-Kerl v Horní Blatné. Dodávala na trh široký sortiment lžic a kuchyňského náčiní, dále zapalovače, vojenský materiál (např. polní láhve), plechová zrcadla a plechové dózy.

Citováno z knihy Za ztracenou slávou západního Krušnohoří od Stanislava Burachoviče

Zápas vodníků

V lese mezi Horou Svaté Kateřiny a Brandovem, u jezera, které nazývají Bláznivým, kácel chudý uhlíř stromy. Právě se chystal poobědvat, když spatřil, jak se k němu tryskem řítí přes kořeny a výmoly jezdec na černém koni. Před uhlířem odvážný jezdec zpěněného koně zarazil.

„Odpusť, že tě ruším v práci,“ oslovil vyděšeného uhlíře. „Jsem vodník z řeky Labe a již sto let hledám svojí ženu, kterou mi unesl vodník z Bláznivého jezera. Marně po tom prokletém jezeru pátrám, neslyšels o něm, dobrý člověče?“

„Jistě,“ odvětil překvapený uhlíř. „Stojíš před ním, pane.“ „Jakže?“ zvolal zuřivě krásný vodník. „Tahle odporná louže je Bláznivé jezero?“

„Ano, pane,“ koktal ustrašený uhlíř. „Někdy se voda rozlije do šířky, ale zakrátko zase zmizí pod mechem. Už hodně lidí tu pro svou nevědomost přišlo o život. Napohled pevná zem je jen slupka na vodní hladině.“

Stařenky nahoře ve vsi vyprávějí, že prý v bahnitě tůni pod mechem vězní jezerní pán vodní pannu. To její slzy prý „Dost!“ zahřměl vodník. „Podrž mi co se děje,“ poručil. Hodil uhlíř V bahnitě vodě se vkrátku strhla vířilo, mechový příkrov se lámal, vrcholky nejvyšších stromů. dělat, aby udržel vzpínajícího se svým pánem.

Po neskutečně dlouhé době se hladina uklidnila a z jezírka vystoupil potlučený vodník s líbeznou rusalkou v náručí. „Za dobrou službu se ti odměním,“ řekl uhlíř. „Vezmi si tento váček. Najdeš v něm sice jen jediný groš, ale zato pokaždé, kdy do něho sáhneš.“

Když krásný pár zmizel mezi stromy, zvonili ve vsi právě poledne. Muž si s překvapením uvědomil, že tichý zápas trval sotva několik minut. Sen to však nebyl, kožený váček ležel na pařezu vedle chudého oběda.

Uhlíř okamžitě vyzkoušel, zda je s vodnickým darem všechno v pořádku. Bylo. Grošík za grošíkem tahal přešťastný uhlíř, až jich byla pěkná hromádka.

Ještě dlouho sahal do váčku, ale když se zbavil bídy, činil to příliš okázale. Zakrátko se mu podařilo vyvolat pozornost závistivců a zlodějů a za čas mu někdo kouzelný dar odcizil. Bohatý uhlíř už ho však nepotřeboval a v nepoctivých rukách zlodějů ztratil váček svoje kouzlo.

Jak šel čas, lidé pomalu na tento příběh ke své škodě zapomněli. Zatím Bláznivé jezero bez rusalčiných slz docela zarostlo, avšak až dodnes číhá několika rzivými oky uprostřed bažiny na neopatrné chodce.

Z knihy Čertova voda od Marty Ježkové

KRUŠNOHORSKÁ KRONIKA PODLE JOSEFA ALOISE NÁHLOVSKÉHO

Kdo byli Krušnohorci?

Kdo to byli Krušnohorci? Kde se vzali v našich dějinách? Není to pouhá mystifikace? Odpovím vám po pravdě: není!

Před mnoha lety jsem náhodou objevil v jednom čísle literárního měsíčníku Plamen přísně vědeckou studii Ervína Hrycha, týkající se náhodou objeveného národa Khútů na území dnešního Středočeského kraje. Národa ušlechtilého,

svébytného, s vlastní kulturou. Pochopil jsem, že tudy vede cesta!

Přece musely žít na našem území kdysi dávno kmeny a národy statečné, hrdé, bojovné a hlavně morálně bezúhonné – nejenom my! Je jenom třeba hledat. Nenechat se ukolébat fakty předkládanými nám Jiráskem, Palackým, Pekařem, Tomkem a dalšími.

První průlom do jakéhosi „vědeckého“ pojetí dějin učinil Václav Hanka svými rukopisy. Ervín Hrych byl druhý. Proto jsem začal hledat, bádát, kopat. Budoucnost patří nám, totiž laickým archeologům, amatérským historikům.

A taky že jó! Podařilo se mi objevit náš vlastní severočeský folklór, který dokazuje, že toto historické území neobývali ani Němci, ale ani Češi. Zde sídlili Krušnohorci! Hrdý slovanský národ. Zde jsou!

Zároveň vyzývám všechny nadšené buditele: hledejte, kopejte, odhalujte ... protože dějiny na vás čekají.

Váš amatérský sběratel historických faktů

Josef Náhlavský

Historie Krušnohorců

Kmen Krušnohorců sídlil původně v oblasti Jadranu, zhruba mezi Splitem a Dubrovnikem. Na rozdíl od svých nejbližších příbuzných, kmene Černohorců, žijících spokojeně v nehostinné a skalnaté Černé Hoře, se Krušnohorcům (též Krušňáci) zdálo podnebí Jadranu příliš krušné.

Proto využili Krušňáci v 5. století vpádu Hunů, kteří, vedeni Attilou, zvaným „bič boží“ zaplavili Evropu. Krušnohorci, věrní vždy své zásadě „pomáhej vždy silnějšímu“, se tentokrát spletli a pomohli Hunům, kteří byli zničeni římskými legiemi v bitvě na Katalaunských polích. Ke cti Krušňáků třeba dodat, že pomáhali Hunům přesně deset minut, než zjistili, že je všechno obráceně. Vojevůdce Krušňáků Vendelín stačil sice ještě zavelet „Bijte Hunou“, ale už bylo pozdě.

Vítězní Římané Krušnohorce vyhnali a místo slíbených Alp, které chtěli obsadit na vztek Černohorcům, obdrželi Krušnohorci neznámé hory na severu slovanských Čech. A tak vedeni praotcem Krušinou vystoupili až na památnou horu Klínovec, kde praotec řekl doslova: „Kristova noho ...“ a pak ho trefil šlak.

Na počest praotce Krušiny byly hory na severu Bohemie nazvány Krušné! Vojevůdce Krušnohorců Vendelín Samolibý zde pak také se svými oblíbenci založil první krušnohorskou osadu nazvanou „Teplice“.

Do historie Českého království zasáhli Krušnohorci několikrát. Například francký kupec Sámó, sjednotitel Slovanů, o nich řekl památné slovo „pakáž“, a to poté, kdy v době, kdy v době, kdy slovanský svaz hrdinně odolával nájezdu Avarů, otevřeli Krušnohorci první mongolské gymnázium na území Čech.

Krušnohorci se vyznamenali v dějinách ještě několikrát. V bitvě na Bílé hoře stál pluk Krušnohorců bok po boku s udatnými Moravany u letohrádku Hvězda. Když však uviděli přesilu císařských vojsk, chytili se Krušnohorci za ruce, utvořili kolo a za zpěvu písně „Na Bílé hoře sedláček oře ...“ předstírali, že začali podzimní orbu.

Méně už je pak známo, že se zúčastnili rovněž povstání Chodů pod vedením vůdce Jana Kyselého Tchořiny. Bohužel však na straně pana Lammingera zvaného Lomikar! Šlo jim totiž o získání Kozinova erbu, protože tchoř, kterého měli Krušnohorci ve znaku, jim už nevoněl. Od té doby měli Krušnohorci v erbu kozu.

O jejich charakteru svědčí také fakt, že když v roce 1740 pořádal Koniáš veřejné pálení evangelických knih a celá česká kulturní veřejnost protestovala, jedině Krušnohorci poslali láhev petroleje a dvě otýpky slámy.

Ovšem na obranu Krušňáků je třeba podotknout, že některé spekulativní teorie například o tom, že Krušňáci poslali bábě do Těrchové ošatku hrachu, po kterém uklouzl Jánošík, jsou naprosto historicky nevěrohodné. Rovněž tak tvrzení maďarského historika Pišty Ferencbáčiho, že hanlivý název "Uhři," vymysleli

Krušnohorci poté, co vešli prvně ve styk s podobanými tvářemi kočovných Avarů a Kumánů, se patrně nezakládá na pravdě.

Naopak jako pravděpodobné se nám jeví tvrzení německého historika Erwina Hrychowtze, že Krušnohorci jako původně germánský kmen asimilovali se slovanskou národnostní většinou. Vede nás k tomu celkem nevinné slovo „asimilovali“, protože je známo, že sexuální vitalita Krušnohorců byla poněkud mimo rámec evropské normy.

Tolik názory renomovaných historiků. S těmi pak ovšem těžko koresponduje názor otce české historiografie Františka Palackého, který řekl doslova:

„Ti lotři, kteří nám podstrčili Přemysla Oráče ze svých Stadic, ti mi do historie nesmí! Zatímco ostatní státy založili hrdinové a vojevůdci (viz Romulus a Remus), u nás to byl zemědělec. Děkuji pěkně!“. Tolik F. Palacký.

Ale nechme historii a v příštích pokračováních se podívejme na všední život národa Krušnohorců. Pozorně čteme a divme se, protože to, co vám předkládáme, je absolutní pravda!

Kulturní akce I. pololetí 2020

15. 2. - Fotbalová taneční zábava od 19:00 hod. v restauraci PEGAS

29. 2. - MASOPUST průvod masek od 15:00 hod. (sraz v 14:45 u Společenského domu)

14. 3. - Hasičská taneční zábava spojená s oslavou MDŽ od 20:00 hod. ve Společenském domě

11. 4. - Zájezd do Prahy na muzikál Kat Mydlář v divadle Brodaway

30. 4. - Stavění máje od 17:00 hod. na fotbalovém hřišti

Masopust a popeleční středa

(Něco málo o historii masopustu na Karlovarsku i pro inspiraci)

Čas masopustu trval od Tří králů do Popeleční středy, jež byla pohyblivým svátkem. V masopustních obyčejích, oslavách, rejích a rozpustilostech byly zašifrovány staré kultovní a obřadní zvyky, vesměs zemědělského rázu.

O masopustu bylo mnoho sňatků, ponejvíce o masopustní sobotě. Hodně se jedlo a pilo, nejvydatněji na tzv. Tučný čtvrtek. Bohatí sedláci zabíjeli prase a selky pekly různé druhy pečiva; nikde však nesměly chybět koblihy, bez nich byl

masopust nemyslitelný. Jedlo se vepřové maso, jaternice a jelita. Doporučovalo se sníst tolik vepřového, aby mastnota stékala po bradě.

Nejtypičtějším znaky masopustního lidového veselí byly maškarní průvody a taneční zábavy. Masky a maskování měly původ v dávných magických praktikách. Obchůzky masek obcemi začínaly na Tučný čtvrtek. Zúčastnili se jich mladí i staří. V průvodu šla také hudba. Obchůzky byly zakončovány v hostinci taneční zábavou. Co se masek týče, byli v průvodu zastoupeni četníci, žebráci, cikáni a četné další maškary. Hlavní postavou však byl šašek. Měl oděv zdobený barevnými papírky, na hlavě špičatou šaškovskou čepici a v ruce nesl bič na odhánění nemaskovaných. Jeho průvodcem byla bytost s dlouhým kachním zobákem, někde s oslí hlavou (Ostrov). V Hroznětíně byly ústředními postavami průvodu medvědář s medvědem. Maškarní průvody vrcholily na masopustní pondělí a úterý. Maškary chodily po domech a vybíraly peníze a obilí (Andělská Hora). U každého stavení hudba zahrála dva až tři kousky. Maškary byly též odměňovány koblihama, vejci a uzeným masem (Mlýnská). Uličníci z průvodu někdy kradli ze dvorů slepice.

Nejveseleji bývalo o masopustním úterku. Maškarní průvody se ten den odbyvaly téměř v každé vesnici. Masky někde satiricky představovaly a hrály místní události předchozího roku (Odeř). V Hroznětíně maškary rozhazovaly dětem preclíky a děti jim zpívaly:

„Hopsa hejsa, to mě kručí v břiše,
nemáte už více preclíků,
aby bylo tiše?“

Hroznětínský masopust byl v 19. století jedním z nejslavnějších na Karlovarsku. Lidé se k němu sjížděli z daleka. Zdejší zábavy a reje masek trvaly několik dnů, kdy měly dokonce místní a okolní školy volno. Proslulý hroznětínský masopust zanikl kolem roku 1900.

O masopustní úterý se též odbyvaly průvody a slavnosti řemeslnických cechů.

Masopustem končil tanec a tančit se smělo až zase v květnu při stavění a kácení májí a poté až zadlouho o podzimním posvícení. Tyto staré zvyklosti se však dodržovaly jen zhruba do sklonku 19. století, pak se na ně již málo dbalo. Masopustní taneční zábavy a večírky vrcholily v době od soboty do úterka. Budiž však připomenuto, že ve městech se taneční zábavy konaly průběžně již od 3. ledna až do masopustního úterý. Nejhonosnějšími městskými tanečními večery bývaly plesy střeleckých společností, kde se okázale předváděly místní honorace. Mnohem veseleji však bylo na venkovských bálech.

Na masopustní úterý se slepicím sypalo zrní do kruhu z řetězu, aby nezabloudily a nezanášely. Jistě to byl odraz odvěkých představ o kouzelné moci kruhu proti úkladům zlých duchů. V tentýž den se nesmělo všet prádlo na půdu, neboť to prý vedlo k přemnožení blech. Ženy nesměly šít, aby slepice dobře nesly.

Veselý čas masopustu končil Popeleční středou, již bylo navozováno období půstu s pěti postními nedělemi. Nazývaly se:

1. Černá (Invocabit)
2. Pražná (Reminiscere)
3. Kýchavná (Oculi)
4. Družebná (Laetare)
5. Smrtná (Judica)

Popeleční středa byla až do sklonku 19. století přísným postním dnem. V onen den si hlavně ženy nechávaly od kněze udělat ne čelo křížek z popela spálených kočiček (jíva – salix caprea) – tzv. zpopelnění.

Téměř po celém Karlovarsku se ve středu tzv. „pohřbíval masopust“. Symbolicky se tak zničil škodlivý duch zimy a smrti. Obyčej předjímal jarní vynášení Smrti. Masopust byl představován slaměným panákem, kterému se říkalo „Bankert“. V Tuhnicích se jmenoval „Blasl“. Panák byl v průvodu dětí a mládeže vynesena za ves a tam po proslovu spálen nebo rozsekán či roztrhán. V Hroznětíně figuru vyhodili na hnojiště nebo ji spálili. V Tuhnicích byl Blasl nejdříve oběšen a pak vhozen na hnojiště. V Sadově masopustního panáka obřadně pohřbívali ve sněhu. V Otovicích panáka ozdobili mašlí kolem krku a na hlavu mu dali cylindr. Na tyči jej pronesli vsí a pak zahrabali. Po „pohřbu“ se šlo se zpěvem (zpravidla se při obchůzce hrálo na tahací harmoniku) do hostince, kde se pilo a pojídal sled. Kdo nechtěl penězi přispět na hostinu, byl za trest rozpustile „holen“ dřevěnou břitvou. Obyčej pohřbívání masopustu na Karlovarsku zcela zanikl v období mezi světovými válkami.

V následujícím období půstu bylo dovoleno jíst jen stanovená postní jídla. Veškeré zábavy byly zapovězeny, zejména platil přísný zákaz tance. Kdo o půstu tančil, dostal podle lidové pověry křivé nohy.

Výroční obyčej na Karlovarsku vybral a uspořádal PhDr. Stanislav Burachovič.